

۱۱

تازه‌ترین آلبوم ارسلان کامکار منتشر شد

۱۲

سرمربی لیورپول جیمزباند بعدی؟!

۱۰

جامعه امام صادقی تمدن ساز است

فرهنگ

پنجشنبه ۲۹ مهر ۱۴۰۰ شماره ۶۰۶

یادداشت

یادداشت:

اسماعیل امینی

شاعر

شعر باید خرج فرهنگ شود

✎ برای اعتلای شعر می‌توان جشنواره و جایزه برگزار کرد اما جشنواره‌هایی که مرتبط با شعر باشند، گاهی بودجه وامانات اجرایی در دست کسانی بوده که خیلی به ادبیات علاقه‌مند نیستند و جایزه‌ها و جشنواره‌هایی راه‌اندازی می‌کنند که ارتباطی به شعر ندارد؛ جشنواره‌های موضوعی که در نتیجه برگزاری آنها تعدادی اثر آفریده می‌شود که مناسبتی با شعر ندارد. این اشعار همان حرف‌هایی را که در روزنامه‌ها و سایت‌های خبری منعکس می‌شود، به صورت موزون ارائه می‌کند و بس. از جشنواره‌های موضوعی نمی‌توان توقع شعر ماندگار داشت. اگر جشنواره‌ها و جایزه‌های ادبی برگزار می‌شوند که در حوزه ادبیات تحولی را شاهد باشیم، باید در چارچوب‌های ادبیات تعریف شوند نه موضوعات سیاسی- اجتماعی. جشنواره شعر عرضه و تقاضا یا جشنواره شعر خودکفایی یا جشنواره شعر برای یوزپلنگ ایرانی راه به جایی نمی‌برد و شعرهایی که از این جشنواره‌ها بیرون می‌آیند، برای آمارسازی خوب هستند و بس. چنین جشنواره‌هایی ادبیات را به پیش نمی‌برد و برای شعر کاری نمی‌کند. واقعا از جشنواره شعر دانش‌آموزی با موضوع اقتصاد مقاومتی چه توقعی می‌توان داشت. اگر قرار است برای موضوعاتی از این دست جشنواره یا برنامه‌ای داشته باشیم، باید مسابقات پژوهشی برگزار شود یا مثلا جشنواره طراحی پوستر یا کاریکاتور یا چیزهایی از این دست. البته با شعر سفارشی مشکلی ندارم و اینها که اشاره کردم به معنای رد شعر سفارشی نیست. برخی شاهکارهای ادبی ما حاصل سفارش هستند. گلستان و بوستان و آثار نظامی یا کلیله و دمنه سفارشی بوده‌اند. نه فقط در شعر و ادبیات بلکه برخی شاهکارهای هنری هم در نتیجه سفارش خلق شده‌اند مثل میدان نقش جهان اصفهان یا همین‌طور بسیاری از مساجد باشکوه ایرانی که طراحی و معماری آنها حاصل سفارش کارفرما بوده و است. تابلوهای نقاشی، مجسمه‌ها و نیز برخی محصولات سینمایی و تصویری نیز ممکن است در نتیجه سفارش یک کارفرما خلق شود ولی هنر را یک گام به جلو برده و اتفاق مهمی را رقم زده باشد. مساله بسیاری از جشنواره‌های شعری، سفارشی بودن آنها نیست؛ بلکه ناآگاهی سفارش دهنده درباره ماهیت شعر و کارکرد آن است. به عبارت دیگر نکته اینجاست که اولاً سفارش دهنده باید ادبیات را بشناسد و درباره شعر و نحوه تأثیرگذاری آن اطلاع داشته باشد. دوم این که قرار نیست سفارش دهنده در امور مولف دخالت کند. هر آنچه در جهان ادبیات و هنر ماندگار شده، اگر سفارشی بوده حتما این دو مولفه در آن رعایت شده است. خوب نیست موضوعات روزمره، خرج ادبیات شود؛ برای مسائل روزمره رسانه‌ها را داریم و همین‌طور هنرهایی که کارشان طرح موضوعات روز جامعه است؛ شعر و ادبیات باید خرج فرهنگ شود. ✎

ساز فارابی کوک است یا ناکوک؟

بررسی ترکیب هیات امنای جدید بنیاد سینمایی فارابی

علی رستگار

سینما

✎ معرفی اعضای هیات امنای جدید بنیاد سینمایی که به پیشنهاد محمد خزاعی، رئیس سازمان سینمایی و با حکم محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی صورت گرفت، حاشیه تازه‌ای را در فضای سینمای ایران به وجود آورد و برخی اهالی سینما و رسانه، در فضای مجازی اعتراض خود را به ترکیبی نشان دادند که بیشترشان تخصصی در زمینه سینما ندارند و کارشناس و متخصص حوزه‌های دیگر هستند. نکته‌ای که باعث تعجب مخالفان شده و گویا به‌راپیرنگ‌تر کرده این است که ترکیب قبلی هیات امنای سینمایی تر فرهنگی تر و هنری تر بودند و حضور افرادی چون محمد مهدی عسگریور، شهریار بحرانی، منوچهر شاهسوزی، سید محمد بهشتی، هوشنگ مرادی کرمانی و حسین انتظامی، سخت‌یت بیشتری با فضای بنیاد سینمایی داشت اما حالا حضور افرادی چون مسعود میرکاظمی معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه، جواد اوجی وزیر نفت، سعید محمد مشاور رئیس جمهور در امور مناطق آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی و دبیر شورای عالی مناطق آزاد، علی عسکری، معاون ستاد اجرایی فرمان امام (ره) که ربطی به امور سینمایی ندارند، از اصلی‌ترین دلایل برخی شگفتی‌ها و مخالفت‌ها در این زمینه است.

دفاع می‌کند و می‌گوید: ترکیب جدید هیات امنای، ترکیب درستی به نظر می‌رسد. ضمن این‌که نباید بحث هیات امنای را با هیات مدیره اشتباه گرفت. دوستان هیات امنای قرار نیست کار اجرایی انجام دهند و صرفا سیاست‌های کلان فرهنگی را در بنیاد سینمایی فارابی بررسی می‌کنند و معمولاً در طول سال یک یا دو بار تشکیل جلسه می‌دهند. هرچند به نظر بهتر بود از یکی دو نفر از هنرمندان هم در هیات امنای جدید دعوت می‌کردند اما الزامی در این مباحث نیست و این از اختیارات وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس سازمان سینمایی است که از چه افرادی برای حضور در هیات امنای دعوت کنند. قطع به یقین ترکیب هیات مدیره بنیاد سینمایی فارابی متفاوت از هیات امنای خواهد بود. هنرمندان هم بیشتر با هیات مدیره کار دارند تا هیات امنای.

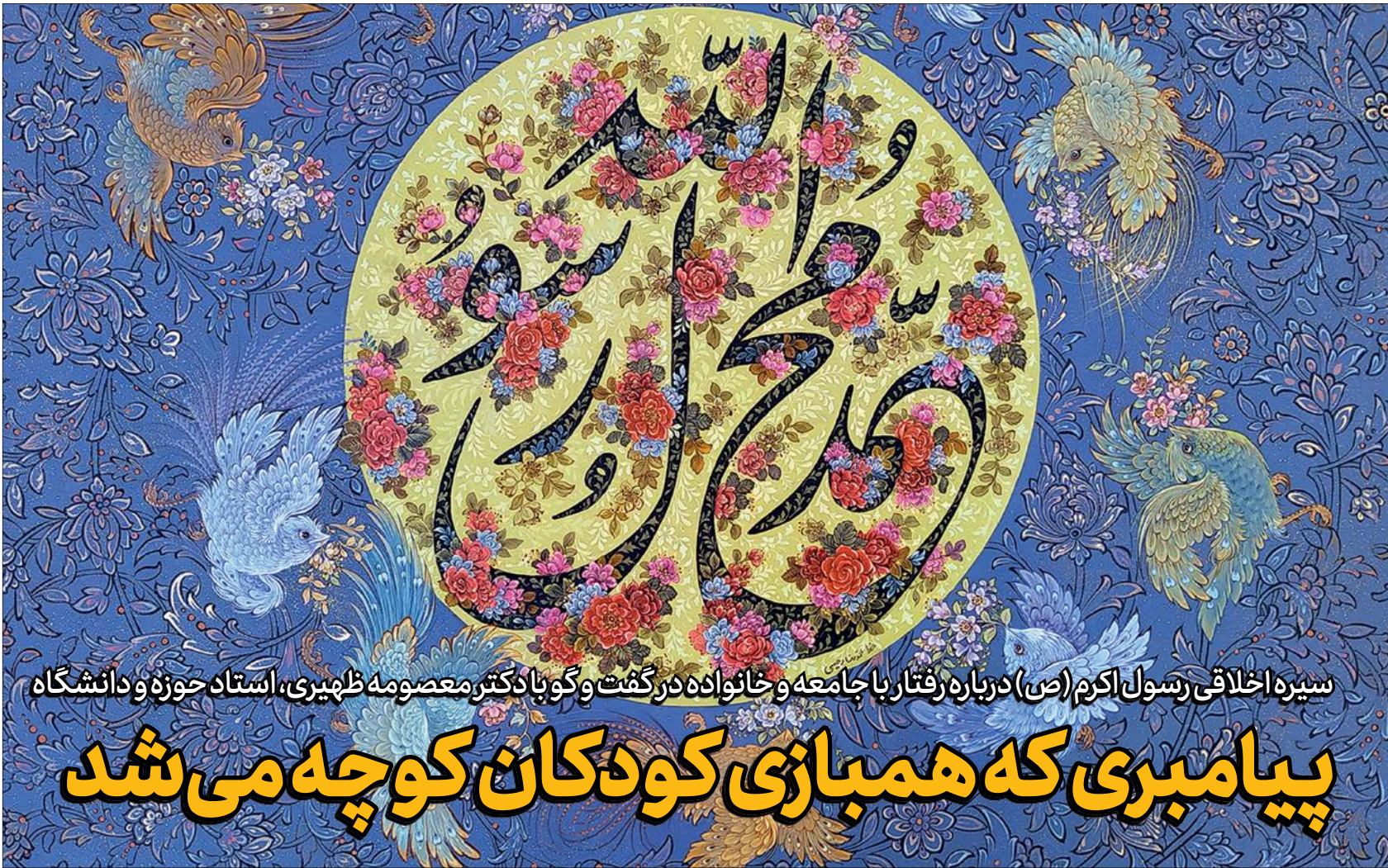
✎ فقط سیاست‌گذاری‌های کلان

علی اکبری درباره برخی نگرانی‌های سینماگران درخصوص این ترکیب هم توضیح می‌دهد: اصلا هیات امنای به جزییات و نحوه تولید آثار ورود نمی‌کند و صرفاً درباره

سیاست‌گذاری‌های کلان اعمال نظر می‌کند. سیاست‌گذاری‌ها تصویب و ابلاغ می‌شود اما اجرای آن سیاست‌ها برعهده هیات مدیره و مدیرعامل است. قطعاً در هیات مدیره از افراد کارشناس سینما بیشتر بهره خواهند برد. این رویه از گذشته تا امروز همین‌طور بوده است و اگر شما به شورای پروانه ساخت و نمایش فیلم‌ها هم دقت کنید، معمولاً ترکیب متنوعی از دو سه مدیر و چند هنرمند می‌بینید. یعنی هیچ‌گاه این‌طور نبوده که کل ترکیب شورای پروانه ساخت یا نمایش، صرفاً هنرمند یا صرفاً مدیر باشند.

تهیه‌کننده آثاری چون مریم مقدس و استرداد، ترکیب تازه

سیره اخلاقی رسول اکرم (ص) درباره رفتار با جامعه و خانواده در گفت و گو با دکتر معصومه ظهیری، استاد حوزه و دانشگاه

پیامبری که همبازی کودکان کوچه می‌شد

تألیف: محمد رسول‌الله | اثر: استاد رضا پیراسماء

۱۷۰

در مراسم رونمایی از کتاب «دیوارها سخن می‌گویند» عنوان شد

اثری برای شناخت جامعه‌شناسانه انقلاب

مراسم رونمایی از کتاب «دیوارها سخن می‌گویند» شامگاه سه‌شنبه در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار شد. به گزارش جام‌چم، مراسم رونمایی از این کتاب با حضور جمعی از اهالی فرهنگ و هنر، عصر سه‌شنبه در سالن سینماتک موزه هنرهای معاصر برگزار شد. یونس شرخواه استاد علوم ارتباطات و رسانه در این مراسم عنوان کرد: «استاد شعریان همواره می‌گفت موفقیت ارکستر تنها به کوک بودن سازها نیست، بلکه به کوک بودن دل‌هاست. این کتاب هم براساس همدلی مطلق جلو رفته است.» حجت‌ا... ایوبی نیز در این مراسم عنوان کرد: «تلاش می‌کنیم این کتاب ترجمه شود؛ همه به یاد داریم که پس از انقلاب همه شهر را پاک و منزه کردند و ما چقدر خوش‌شانس بودیم که استاد فرهادی این لحظات را ثبت کردند.» وی تصریح کرد: «برای من این کتاب هر ورقش یک فضا از جامعه‌شناسی انقلاب اسلامی است. برای شناخت یک رویداد باید ببینیم کسانی که آن را رقم زده‌اند، چطور می‌اندیشیدند و نظام فکری آنها چگونه بوده است. این کتاب به ما اجازه می‌دهد که با نگاه کردن به تصاویر شعارها، به جریان‌سازی سیاسی برسیم و هر صفحه این کتاب برای ما یادآور یک جریان سیاسی است. این کتاب بسیار عمیق بوده و رد شدن از کنار صفحات این کتاب سخت است.»

✎ چپینش شعارها بر اساس زمان نوشتار

مجید عباسی استاد گرافیک نیز در این مراسم با خواندن بخشی از یادداشت یوریک کریم مسیحی بر کتاب «دیوارها سخن می‌گویند» درباره روند شکل‌گیری اثر عنوان کرد: «در انجمن صنفی طراحان گرافیک با آقای فرهادی برخورد‌های نزدیکی داشتم و از این استاد آموختم و با این پروژه از سال‌ها پیش آشنا شدم. پیشنهاد این کتاب را دادم و با لطف این استاد، طراحی و صفحه‌آرایی کتاب به من سپرده شد.» وی ادامه داد: «اگر کتاب را ورق بزنید صفحه اول پر از شعارها، دستخط‌ها و نشانه‌های مختلف است و کتاب با دو صفحه این‌گونه باز می‌شود و با پاکسازی خیابان‌ها به پایان می‌رسد.» امرالله فرهادی نیز در این مراسم عنوان کرد: «دهه‌ها باروری این سن آدم‌ما امروز دست و پایم را گم کرده‌ام. همه چیز را عزیزان گفتند. من آدم متوسطی هستم. بهمین بیگی بزرگ به من امیرا... می‌گفت و بخت یار من بود. بهمین بیگی همان سال کنکوری گذاشت تا با ۴۰ نفر کلاس عشایری در مدرسه خرد شیراز برگزار شود. این بخت به‌عنوان نفر شانزدهم نصیب من شد و داشتن استادیو همچون مرتضی ممیز، احصایی و... بخت من بود و نصیبم دوستی با افراد والایی شد.»

اسلامی و رئیس سازمان سینمایی کشور بر اساس مصوبه هیات امنای فارابی طی حکمی سیدمهدی جوادی، تهیه‌کننده سینما و مدیر فرهنگی را به سمت مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی منصوب کرد. در بخشی از متن ضمن قدردانی از زحمات علیرضا تابش، مدیرعامل قبلی بنیاد سینمایی فارابی، در حکم مدیرعامل جدید و خطاب به جوادی آمده است: «نظر به سوابق، بینش و دانش انقلابی، اجرایی و فرهنگی جنابعالی، به استناد مصوبه ۲۷ مهرماه ۱۴۰۰ هیات امنای بنیاد سینمایی فارابی به موجب این حکم به سمت مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی منصوب می‌شود.»

برنامه‌ریزی برای تقویت و بازسازی سینمای انقلابی، دینی و اجتماعی با رویکرد خانواده، اخلاق و امید، توجه به کادرسازی و بهره‌گیری از ظرفیت جوانان، بهره‌گیری کارآمد از دیپلماسی سینمایی با ارتقای جایگاه بین‌المللی و افزایش سهم سینمای ایران از بازارهای جهانی، برنامه‌ریزی برای حمایت موثر از تولید آثار سینمایی هدفمند، حرفه‌ای و ارزان قیمت مبتنی بر ارزش‌های انقلاب اسلامی و توجه به همه گونه‌های سینمایی، از جمله وظایف و مأموریت‌های مدیرعامل جدید بنیاد فارابی عنوان شده است.

سید مهدی جوادی متولد ۱۳۴۶ مدرس دانشگاه و دارای دکترای حقوق بین‌الملل است. در کارنامه حرفه‌ای او عضویت در جامعه صنفی تهیه‌کنندگان فیلم سینمایی، مدیر برنامه‌ریزی جشنواره‌های مقاومت و سینمای دفاع مقدس، مشاور معاون فرهنگی وزیر کار و امور اجتماعی، رئیس کارگروه هنر و رسانه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، قائم‌مقام شبکه کودک و نوجوان صدا و سیما، مدیرعامل و عضو هیات مدیره مرکز نوآوری رایمون، دبیر کمیسیون خدمات محتوایی سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران و تهیه‌کنندگی آثار تلویزیونی، مستند، سینمایی و انیمیشن دیده می‌شود. ✎

هیات امنای فارابی را بهترین ترکیب این بنیاد سینمایی می‌داند و می‌افزاید: حتی حضور آقای سعید محمد بسیار می‌تواند به مباحث فرهنگی و هنری در مناطق آزاد کمک کند، از این جهت که این مناطق، ظرفیت و امکانات فرهنگی و هنری بسیاری دارند که اگر آقای محمد بخواهد می‌تواند بخش قابل توجهی از اهالی سینما را در آنجا مستقر و فرهنگ‌سازی کند. همچنین می‌تواند باعث معرفی آن مناطق شود و عملکرد آنها را در زمینه فرهنگی تقویت کند. من به آقای محمد خزاعی برای این انتخاب‌ها تبریک می‌گویم.

✎ جذب سرمایه برای تأثیرگذاری فرهنگی

به نظر می‌رسد به جز بحث تأثیرگذاری فرهنگی، ترکیب متنوع فعلی که در حوزه‌هایی چون نفت و برنامه و بودجه فعالیت می‌کنند، می‌توانند در جذب سرمایه برای تولیدات فرهنگی و هنری بنیاد سینمایی فارابی هم قدرتمندتر عمل کنند. علی‌اکبری با تأیید این موضوع می‌گوید: هر وزارتخانه‌ای، درص بودجه‌ای برای کار فرهنگی دارد که معمولاً درست هزینه نمی‌شود اما حالا با این انتصاب‌ها در هیات امنای فارابی، می‌توانیم شاهد تجمع مدیریت سرمایه باشیم و اگر درست در یک مسیر فرهنگی و هنری کار شود، به نظر خیلی اتفاق خوبی می‌افتد.

این تهیه‌کننده، چشم‌انداز فارابی را مثبت می‌داند و می‌گوید: با وجود ترکیب خوب هیات امنای و البته معرفی مدیرعامل جدید بنیاد سینمایی فارابی که از چهره‌های خوب فرهنگی هستند و همین‌جا هم به ایشان تبریک می‌گویم، باید منتظر معرفی هیات مدیره باشیم. اگر این درایت در انتخاب هیات مدیره هم وجود داشته باشد، می‌توانیم شاهد یک تحول در بنیاد سینمایی فارابی باشیم.

✎ جوانگرایی مدیریتی

روز گذشته محمد خزاعی، معاون وزیر فرهنگ و ارشاد